

عنوان مقاله:

مقایسه پراسنجه های جمعیت نگاری (Lepidoptera: Noctuidae) *Sesamia cretica* روی جیره غذایی نیمه مصنوعی و ذرت

محل انتشار:

دوفصلنامه مهار زیستی در گیاه پزشکی، دوره 9، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

لادن صدیقی - دانشجوی دکتری، گروه حشره شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

حسین رنجبر اقدم - استاد، موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

سهراب ایمانی - استادیار، گروه حشره شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ساقه خواران (Lepidoptera: Noctuidae) (*Sesamia* spp.) از مهم‌ترین آفات مزارع نیشکر و ذرت ایران می باشند. مهم‌ترین راهکار توصیه شده برای مهار این آفت، به کارگیری زنبور انگل وارہ تخم، *Telenomus busseolae* Gahan می باشد. از سوی دیگر پرورش انبوه زنبور یاد شده، به امکان پرورش و تولید انبوه تخم میزبان های اصلی آن یعنی گونه های *Sesamia* spp. وابسته است. پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر جیره غذایی نیمه مصنوعی روی پراسنجه های جمعیت نگاری گونه *Sesamia cretica* Lederer در مقایسه با ذرت به عنوان یکی از میزبان های طبیعی و اصلی آن انجام شد. تشکیل جدول زندگی و برآورد پراسنجه های مربوطه طبق روش تجزیه جدول زندگی دو-جنسی انجام گرفت. بر اساس نتایج به دست آمده، از نظر آماری بین مقادیر پراسنجه های جدول زیستی روی ذرت و جیره غذایی نیمه مصنوعی تفاوت معنی دار وجود داشت. طول دوره رشد و نمو گونه مورد بررسی روی ذرت و جیره غذایی نیمه مصنوعی به ترتیب ۵۱/۹۵ و ۴۸/۸ روز برآورد شد. از نظر آماری، بر اساس آزمون (Paired Bootstrap Test (PBT در سطح احتمال ۵ درصد بین طول دوره رشد و نمو *S. cretica* روی میزبان طبیعی ذرت و جیره غذایی نیمه مصنوعی اختلاف معنی دار وجود داشت. نرخ ذاتی افزایش جمعیت (r) به عنوان مهم‌ترین پراسنجه جدول زیستی روی ذرت و جیره غذایی نیمه مصنوعی به ترتیب ۰/۰۶۷۲ و ۰/۰۸۰۵ بر روز بود. بر این اساس، با عنایت به مقدار بیشتر نرخ ذاتی افزایش جمعیت و مقدار کمتر میانگین طول دوره رشد و نمو ساقه خوار *S. cretica* روی جیره غذایی نیمه-مصنوعی مورد بررسی، کیفیت مناسب آن برای تامین نیازهای غذایی گونه هدف در مقایسه با میزبان طبیعی ذرت تایید شد. با توجه به نتایج به دست آمده و قابل قبول بودن مقادیر پراسنجه های جدول زندگی *S. cretica* روی جیره غذایی نیمه مصنوعی مورد بررسی، استفاده از آن به منظور پرورش انبوه این گونه قابل توصیه است.

کلمات کلیدی:

پرورش، ساقه خوار ذرت، جیره غذایی، پراسنجه های جدول زندگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1702752>

